

FINANSDEPARTEMENTET

Pressehefte

Statsbudsjettet 2012

Pressemeldinger fra Finansdepartementet i forbindelse med fremleggelse av Statsbudsjettet og Nasjonalbudsjettet 2012

FINANSDEPARTEMENTET

Pressehefte

Statsbudsjettet 2012

Pressemeldinger fra Finansdepartementet i forbindelse med fremleggelse av Statsbudsjettet og Nasjonalbudsjettet 2012

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Innhold

Dette presseheftet inneholder Finansdepartementets pressemeldinger for Statsbudsjettet og Nasjonalbudsjettet 2012.

Budsjettportalen www.statsbudsjettet.no inneholder informasjon fra alle departementene.

Finansminister Sigbjørn Johnsen: – Et budsjett for å trygge arbeidsplasser, verdiskaping og velferd	Side	4
Nøkkeltall i budsjettet for 2012	Side	7
Statens inntekter og utgifter – en oversiktstabell	Side	12
Regjeringens forslag til skatte- og avgiftsopplegg for 2012	Side	15
Et godt skatte- og avgiftsopplegg for næringslivet	Side	20
Regjeringen styrker miljøprofilen for bilavgiftene	Side	24
Omregistreringsavgiftene reduseres	Side	26
Liten betydning for matpriser	Side	27
Særfradraget for store sykdomsutgifter fases ut	Side	28
Økt maksimumsgrense i eiendomsskatten for kraftverk	Side	30
Utelukkelsesmekanisme i gavefradragsordningen	Side	31

Statsbudsjettet på internett:

<http://www.statsbudsjettet.no>

<http://www.regjeringen.no/fin>

Pressemeldinger på internett:

<http://www.statsbudsjettet.dep.no/Statsbudsjettet-2012/Satsinger>

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/aktuelt/nyheter>

Press Releases on the Internet:

<http://www.statsbudsjettet.no/Statsbudsjettet-2012/English>

<http://www.regjeringen.no/en/dep/fin/News>

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 36/2011
Dato: 06.10.11
Kontakt: 22 24 44 11

Et budsjett for å trygge arbeidsplasser, verdiskaping og velferd

- Budsjettforslaget for 2012 er innrettet for å trygge arbeidsplasser, verdiskaping og velferd framover. Budsjettet er tilpasset en økonomisk situasjon med stor internasjonal uro, sier finansminister Sigbjørn Johnsen.

Den økonomiske situasjonen internasjonalt er usikker og det er utsikter til lav vekst. Den urolige situasjonen i Europa viser hvor viktig det er å holde orden i budsjettpolitikken. Situasjonen er lysere i Norge. Budsjettforslaget for 2012 er tilpasset en økonomisk utvikling med om lag normal vekst i fastlandsøkonomien og en arbeidsledigheten på om lag på dagens nivå.

I tråd med handlingsregelen foreslår Regjeringen å øke bruken av oljeinntekter på linje med den gjennomsnittlige veksten i forventet fondsavkastning i den perioden vi er inne i. Budsjettforslaget innebærer en bruk av oljeinntekter som ligger 9,9 milliarder kroner over nivået i 2011. Dette er 2,4 milliarder kroner under 4-prosentbanen.

- Regjeringens politikk bygger på rettferdighet og fellesskap. De offentlige velferdsordningene skal fornyes og utvikles, og Regjeringen vil bidra til et arbeidsliv der alle kan delta. Budsjettforslaget for 2012 gir kvalitetsheving og økt omfang av de brede fellesskapsløsningene innen helse, omsorg, skole og barnehage. Justissektoren styrkes. Det legges til rette for rettferdig fordeling og økt verdiskaping og utvikling i hele landet, sier Johnsen.

- Arbeid gir den enkelte økonomisk selvstendighet og er det viktigste for å motvirke fattigdom, utjevne sosiale forskjeller og oppnå likestilling mellom kvinner og menn. Det legges derfor opp til å videreføre det høye tiltaksnivået fra 2011 på om lag 71 200 tiltaksplasser i 2012. Regjeringen foreslår en jobbstrategi for personer med nedsatt funksjonsevne slik at flere skal komme i ordinært lønnet arbeid. Dette krever en langsiktig innsats. Regjeringen foreslår en økning på 1 000 tiltaksplasser for personer

med nedsatt arbeidsevne sammenlignet med 2011, og at 500 tiltaksplasser knyttes til jobbstrategien.

- En sterk og sunn kommuneøkonomi er en forutsetning for et godt velferdstilbud i hele landet. Kommunesektoren har fått et betydelig økonomisk løft under denne Regjeringen. Fra 2005 til 2011 anslås realveksten i de samlede inntektene til i overkant av 49 milliarder kroner, tilsvarende en årlig gjennomsnittlig realvekst på 2,7 prosent. Om lag halvparten av inntektsveksten har kommet som frie inntekter. I 2012 legges det opp til en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter på om lag 5 milliarder kroner i 2012, tilsvarende en realvekst på 1,4 prosent, og hvor 3,75 milliarder kroner er økte frie inntekter.

- Regjeringen prioriterer omsorg for eldre og et godt helsetilbud. Eldreomsorgen skal gi trygghet og tjenester tilpasset den enkeltes behov. Regjeringen vil gi tilskudd til 12 000 sykehjems- og omsorgsplasser innen utgangen av 2015. I 2012 foreslås det å gi tilsagn om tilskudd til 1 500 flere plasser. Det foreslås videre et øremerket tilskudd på 150 millioner kroner til kommunene til etablering av 2 300 dagaktivitetsplasser, slik at om lag 5 000 flere personer med demens kan få et tilbud deler av uken.

- Regjeringen vil styrke sykehusenes økonomi slik at pasientbehandlingen kan økes med om lag 1,4 prosent. Samhandlingsreformen følges opp med bevilgningsforslag på til sammen 740 millioner kroner, som er 150 millioner kroner mer enn i saldert budsjett 2011. I tråd med reformen foreslår Regjeringen å overføre om lag 5,6 milliarder kroner fra helseforetakene til kommunenes rammetilskudd.

- Regjeringen satser på utdanning og framtidens arbeidstakere, fra grunnopplæring til voksenopplæring. Det er et viktig mål at flest mulig gjennomfører videregående skole. Vi foreslår å videreføre og øke innsatsen for å motvirke frafallet, blant annet gjennom tiltak på ungdomstrinnet. For å gjøre opplæringen mer praktisk, variert og utfordrende foreslås det å innføre valgfag for 8. trinn på ungdomsskolen fra høsten 2012. Det foreslås et høyt nivå på bevilgningen til kvalitetstiltak i grunnopplæringen. Regjeringen har økt utdanningskapasiteten for å ta høyde for økningen i ungdomskullene i årene fremover. I 2012 foreslås det bevilget 240 millioner kroner til om lag 2 600 nye studieplasser som følge av tidligere opptrappinger og nye studentkull. Videre foreslår Regjeringen å bevilge 242 millioner kroner til bygging av om lag 1 000 nye studentboliger i 2012.

- Målet om full barnehagedekning er oppnådd. Finansieringsansvaret for barnehagene er overført til kommunene. Regjeringen vil videreføre satsingen på barnehager og foreslår å øke rammetilskuddet til kommunene med om lag 637 millioner kroner til barnehageformål i 2012. Av dette er om lag 383 millioner kroner knyttet til nominell videreføring av maksimal foreldrebetaling for barnehageplass.

- Regjeringen vil legge til rette for økt verdiskaping og utvikling i hele landet. Det foreslås å øke bevilgningene til veg og jernbane med henholdsvis 1,2 milliarder kroner og om lag 1 milliard kroner fra det høye nivået i saldert budsjett 2011. Jordbruksavtalen for 2012 gir grunnlag for en positiv utvikling i næringen. Det foreslås 1 500 millioner

kroner i økt egenkapital i Investinor AS. Regjeringen prioriterer utvikling av offentlige digitale tjenester slik at kvaliteten på forvaltningen kan økes.

- Regjeringen gjennomfører Kulturløftet med sikte på å nå målet om at 1 prosent av statsbudsjettets utgifter skal benyttes til kulturformål innen 2014. Bevilgningene til tiltak som inngår i Kulturløftet foreslås økt med til sammen 537 millioner kroner, herunder 387 millioner kroner i økte bevilgninger på Kulturdepartementets budsjett.

- Regjeringens budsjettforslag realiserer og fullfører hovedmålene i langtidsplanen for Forsvaret for 2009-2012.

-Regjeringen viderefører den betydelige satsingen på klima- og miljøtiltak i 2012. Blant miljø- og klimatiltakene foreslås prioritert i 2012 tiltak mot avskoging og forringelse av skog i utviklingsland, kjøp av klimavoter, omlegging av bilavgifter, styrket kollektivtrafikk og jernbaneutbygging, støtte til fornybar energi og energieffektivisering, samt sikring av naturmangfoldet.

- Regjeringen prioriterer tiltak for et tryggere samfunn. Det foreslås å øke bevilgningene til politi og påtalemyndighet med til sammen 696 millioner kroner, hvorav 164 millioner kroner gjelder tiltak direkte knyttet til 22. juli 2011. Viktige satsinger i politiet er økt bemanning, IKT-tiltak og fortsatt høyt opptak ved Politihøgskolen. Budsjettforslaget legger til rette for at alle nyutdannede fra Politihøgskolen sommeren 2012 skal tilbys jobb i politiet. Videre foreslår Regjeringen å øke bevilgningene til anskaffelsesprosjektet for nye redningshelikoptre og til vedlikehold av dagens redningshelikoptre med til sammen 90 millioner kroner.

Den 22. juli 2011 ble Norge rammet av angrep mot regjeringskvartalet og AUFs sommerleir på Utøya. I alt 77 mennesker omkom. Mange ble skadet og de materielle ødeleggelsene er omfattende. Regjeringen har iverksatt en rekke tiltak for å håndtere situasjonen. Regjeringen foreslår at det bevilges 674,4 millioner kroner i 2012 til utgifter som følge av angrepene. I hovedsak er forslaget knyttet til økte ressurser til politi- og påtalemyndighet, voldsoffererstatning, psykososial oppfølging i kommunene og sikring og rehabilitering av skadede bygninger.

- For å skaffe handlingsrom i budsjettet foreslår Regjeringen enkelte innsparingstiltak. Dette gjelder blant annet nominell videreføring av barnetrygdsatsene og forslag om reduserte bevilgninger til regional utvikling. I tillegg foreslår Regjeringen å reversere endringene i dagpenge- og permitteringsregelverket som ble vedtatt i forbindelse med Regjeringens tiltakspakke i 2009. Det foreslås i tillegg en rekke mindre innsparinger på de ulike departementenes områder.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 37/2011
Dato: 06.10.2011
Kontakt: Ekspedisjonssjef Knut Moum, tlf. 22 24 45 00/
mobil 480 99 712
Finansdepartementets pressetelefon: 22 24 44 11

Nøkkeltall i budsjettet for 2012

Aktiviteten i norsk økonomi har tatt seg opp etter finanskrisen, og sysselsettingen har økt. For i år og neste år anslås en vekst i BNP for Fastlands-Norge på linje med det historiske gjennomsnittet og stabil arbeidsledighet.

Regjeringen følger handlingsregelen for en gradvis innfasing av oljeinntekter i norsk økonomi. Forslaget til budsjett for 2012 innebærer en bruk av oljeinntekter i underkant av den forventede avkastningen av Statens pensjonsfond utland (4-prosentbanen). Et budsjett som følger handlingsregelen bidrar til forutsigbarhet og gir handlingsrom til å møte uforutsette hendelser i framtiden.

Svake statsfinanser i flere land og ny uro i internasjonale finansmarkeder har gjort de økonomiske utsiktene mer usikre. Både for euroområdet og USA er anslagene for den økonomiske veksten justert ned. Et nytt tilbakeslag ute vil påvirke også norsk økonomi.

Hovedtrekk i budsjettforslaget for 2012

Norge har en åpen økonomi, og vi er ikke skjermet fra utviklingen ute. Et høyt innenlandsk kostnadsnivå gjør norske eksportbedrifter utsatte for lavere vekst internasjonalt og sterkere krone. Budsjettet for 2012 er tilpasset den økonomiske situasjonen. Regjeringen foreslår å øke bruken av oljeinntekter på linje med den gjennomsnittlige veksten i forventet avkastning av Statens pensjonsfond utland i den perioden vi er inne i. Målt i forhold til verdiskapingen i fastlandsøkonomien tilsvarer dette om lag ¼ pst. Budsjettoplegget anslås å virke nøytralt på norsk økonomi.

Hovedtrekkene i budsjettforslaget for 2012 er som følger:

- Et strukturelt, oljekorrigert budsjettunderskudd på 122,2 milliarder kroner i 2012. Dette er 2,4 milliarder kroner under 4-prosentbanen.
- Bruken av oljeinntekter øker reelt med 9,9 milliarder 2012-kroner fra 2011 til 2012. Målt som andel av verdiskapingen i fastlandsøkonomien tilsvarer økningen om lag $\frac{1}{4}$ prosentenheter. Makroøkonomiske modellberegninger tyder på at budsjettet vil virke om lag nøytralt på økonomien.
- Et uendret skatte- og avgiftsnivå.
- Realveksten i statsbudsjettets utgifter anslås til 2,1 prosent. Det er i underkant av gjennomsnittet for de siste 10 årene.
- En reell vekst i kommunenes samlede inntekter fra 2011 til 2012 på 1,4 prosent, eller 5,0 milliarder kroner. Kommunenes frie inntekter øker reelt med 3,75 milliarder kroner, tilsvarende 1,3 prosent. Veksten er regnet i forhold til inntektsnivået i 2011 slik det ble anslått i Revidert nasjonalbudsjett 2011.
- Et oljekorrigert budsjettunderskudd i 2012 på 120,2 milliarder kroner.
- Det samlede overskuddet på statsbudsjettet og i Statens pensjonsfond, der også renter og utbytte på fondskapitalen er regnet med, anslås til 346 milliarder kroner.
- Den samlede kapitalen i Statens pensjonsfond ved utgangen av 2012 anslås til vel 3 685 milliarder kroner. Til sammenlikning anslås statens forpliktelser til alderspensjoner i folketrygden til 5 178 milliarder kroner ved utgangen av 2012. Statens forpliktelser til uføre- og etterlattepensjoner i folketrygden, samt forpliktelsene i Statens pensjonskasse, er da ikke medregnet.
- Markedsverdien av Statens pensjonsfond utland ved utgangen av 2012 anslås til om lag 3 543 milliarder kroner, mens kapitalen ved utgangen av inneværende år anslås til 3 115 milliarder kroner.

Tabell 1 Hovedtall på statsbudsjettet og i Statens pensjonsfond. Milliarder kroner

	Regnskap		Anslag	
	2009	2010	2011	2012
Totale inntekter	1 051,9	1 064,8	1 192,6	1 237,5
1 Inntekter fra petroleumsvirksomhet.....	304,5	296,1	363,3	376,7
1.1 Skatter og avgifter	169,0	159,2	210,0	227,7
1.2 Andre petroleumsinntekter	135,5	136,9	153,3	149,0
2 Inntekter utenom petroleumsinntekter	747,4	768,7	829,3	860,8
2.1 Skatter og avgifter fra Fastlands-Norge	684,7	713,5	760,3	800,5
2.2 Andre inntekter.....	62,6	55,1	69,0	60,4
Totale utgifter	868,7	892,9	957,4	1 006,1
1 Utgifter til petroleumsvirksomhet.....	24,7	20,1	22,0	25,0
2 Utgifter utenom petroleumsvirksomhet.....	843,9	872,7	935,4	981,1
Overskudd på statsbudsjettet før overføring til				
Statens pensjonsfond utland.....	183,2	171,9	235,2	231,4
- Netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten	279,8	276,0	341,3	351,7
= Oljekorrigert overskudd.....	-96,6	-104,1	-106,1	-120,2
+ Overført fra Statens pensjonsfond utland	107,2	109,4	106,1	120,2
= Overskudd på statsbudsjettet	10,7	5,3	0,0	0,0
+ Netto avsatt i Statens pensjonsfond utland.....	172,6	166,6	235,2	231,4
+ Rente- og utbytteinntekter mv. i Statens pensjonsfond	91,3	90,5	104,2	114,3
= Samlet overskudd på statsbudsjettet og i Statens pensjonsfond	274,5	262,4	339,4	345,7
Memo:				
Markedsverdien av Statens pensjonsfond utland ¹	2 642,0	3 080,9	3 115,0	3542,8
Markedsverdien av Statens pensjonsfond ¹	2 759,1	3 215,7	3 250,1	3685,4
Målt i prosent av BNP	118,4	128,8	120,2	131,1
Folketrygdens forpliktelser til alderspensjoner ¹	4 362	4 614	4 896	5 178

1. Ved utgangen av året.
Kilde: Finansdepartementet.

Hovedtrekk og nøkkeltall for den økonomiske utviklingen

Økt usikkerhet og svekkede vekstutsikter internasjonalt

Den økonomiske situasjonen internasjonalt preges av betydelig usikkerhet og utsikter til lavere vekst. Bekymringene for voksende statsgjeld i industrilandene har spredt seg til finansmarkedene. Aksjekursene har falt kraftig, risikopåslagene i lånemarkedene har økt, og det er oppstått ny usikkerhet om soliditeten til europeiske banker. Uroen har blitt forsterket av svake tall for den økonomiske utviklingen.

Både i USA og Europa har klar oppgang i den økonomiske aktiviteten gjennom fjoråret, blitt snudd til avtakende vekst i inneværende år. Stigende oljepris og naturkatastrofen i Japan trakk veksten ned i første halvår. Deretter har også den tiltakende uroen i finansmarkedene og generelt økt usikkerhet gitt svakere utvikling i forbruk og investeringer. For å styrke offentlige finanser strammer flere industriland inn i finanspolitikken, og dette kan på kort sikt bidra negativt til produksjon og sysselsetting. Så langt har aktiviteten imidlertid holdt seg godt oppe i land som Kina og India, men også her er det tegn til en viss avdemping. Oljeprisen ligger fortsatt over 20 prosent høyere enn i 2010.

Samlet sett anslås veksten i BNP for Norges viktigste handelspartnere til $2\frac{3}{4}$ prosent i 2011 og $2\frac{1}{4}$ prosent i 2012. Sammenliknet med Revidert nasjonalbudsjett 2011 er anslagene nedjustert med $\frac{1}{4}$ prosentenheter for i år og med nær 1 prosentenheter neste år. For begge årene ligger vekstanslaget godt under gjennomsnittet de siste fem årene før finanskrisen. Arbeidsledigheten anslås å holde seg høy også i 2012.

Vekst på linje med det historiske gjennomsnittet i norsk økonomi neste år

Norsk fastlandsøkonomi har vokst sammenhengende de siste syv kvartalene, og verdiskapingen er høyere enn før finanskrisen høsten 2008. Gjennom fjoråret ble veksten i særlig grad drevet av husholdningenes forbruk. Konsumveksten dempet seg noe i første halvår i år, men økte bolig- og petroleumsinvesteringer har holdt veksten i fastlandsøkonomien oppe. Utenom kraftproduksjon, som har variert mye de siste kvartalene, økte *BNP for Fastlands-Norge* med $\frac{3}{4}$ prosent både i 1. og 2. kvartal, tilsvarende en årsvekstrate på vel 3 prosent.

Lave renter, høy sparing i husholdningene og god inntektsvekst gir grunn til å vente videre oppgang i innenlandsk etterspørsel framover. Både privat konsum og bolig- og bedriftsinvesteringer anslås å øke. Samtidig viser Statistisk sentralbyrås investeringstelling at oljeselskapene har oppjustert sine investeringsplaner for i år og neste år betydelig. Lavere vekst hos våre handelspartnere vil på den annen side kunne dempe aktiviteten i eksportrettede virksomheter. Samlet sett anslås BNP for Fastlands-Norge å øke med $2\frac{3}{4}$ prosent i år og vel 3 prosent i 2012, jf. tabell 2. Dette er om lag på linje med gjennomsnittlig vekst de siste 40 årene, men om lag $\frac{1}{4}$ prosent lavere enn anslått i Revidert nasjonalbudsjett 2011.

Tall fra nasjonalregnskapet viser at sysselsettingen steg med 0,3 prosent både i 1. og 2. kvartal i år. Arbeidsledigheten har stabilisert seg på rundt $3\frac{1}{4}$ prosent. Det anslås at sysselsettingen fortsetter å øke gjennom resten av 2011 og i 2012. På årsbasis anslås

oppgangen i sysselsettingen til 30 000 personer i 2011 og 40 000 personer i 2012. Arbeidsledigheten anslås å holde seg forholdsvis stabil rundt 3¼ prosent av arbeidsstyrken i begge årene. Dette er litt lavere enn i fjor og klart lavere enn gjennomsnittet for de siste 20 årene.

Tabell 2 Hovedtall for norsk økonomi. Prosentvis endring fra året før ¹

	Mrd kroner ²			
	2010	2010	2011	2012
Privat konsum	1 073,2	3,7	2,7	4,0
Offentlig konsum	558,3	2,2	2,5	1,5
Bruttoinvesteringer i fast kapital	506,5	-7,4	9,3	5,6
Herav: Oljeutvinning og rørtransport	124,2	-12,4	12,5	11,0
Bedrifter i Fastlands-Norge	195,6	-1,2	5,2	3,9
Boliger	79,8	-2,2	24,0	10,0
Offentlig forvaltning	81,2	-8,0	2,5	-2,3
Etterspørsel fra Fastlands-Norge ³	1 988,1	2,0	3,7	3,3
Eksport	1 046,9	-1,7	0,4	1,0
Herav: Råolje og naturgass	480,5	-7,4	-1,9	-2,2
Tradisjonelle varer	302,5	4,9	1,3	2,4
Import	714,6	9,0	6,5	4,3
Herav: Tradisjonelle varer	441,9	8,3	5,7	4,7
Bruttonasjonalprodukt	2 496,2	0,3	1,7	2,4
Herav: Fastlands-Norge	1 937,5	2,1	2,8	3,1
Andre nøkkeltall:				
Sysselsetting, personer		-0,2	1,2	1,5
Arbeidsledighetsrate, AKU (nivå)		3,6	3,3	3,3
Årslønn		3,7	4,0	4,0
Konsumprisindeksen (KPI)		2,5	1,5	1,6
KPI-JAE		1,4	1,1	1,8
Råoljepris, kroner pr. fat ⁴		484	588	575
Driftsbalansen (prosent av BNP)		12,4	14,0	11,5
Tremåneders pengemarkedsrente ⁵		2,5	2,8	2,6
Konkurranssekursindeksen		95,7	93,8	93,9
Husholdningenes sparing, prosent av disponibel inntekt		7,6	8,6	9,3

1 Beregnet i faste 2007-priser der ikke annet er angitt.

2 Foreløpige nasjonalregnskapstall i løpende priser.

3 Utenom lagerendring.

4 Løpende priser.

5 Basert på prisingen i terminmarkedet.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

Pressemelding

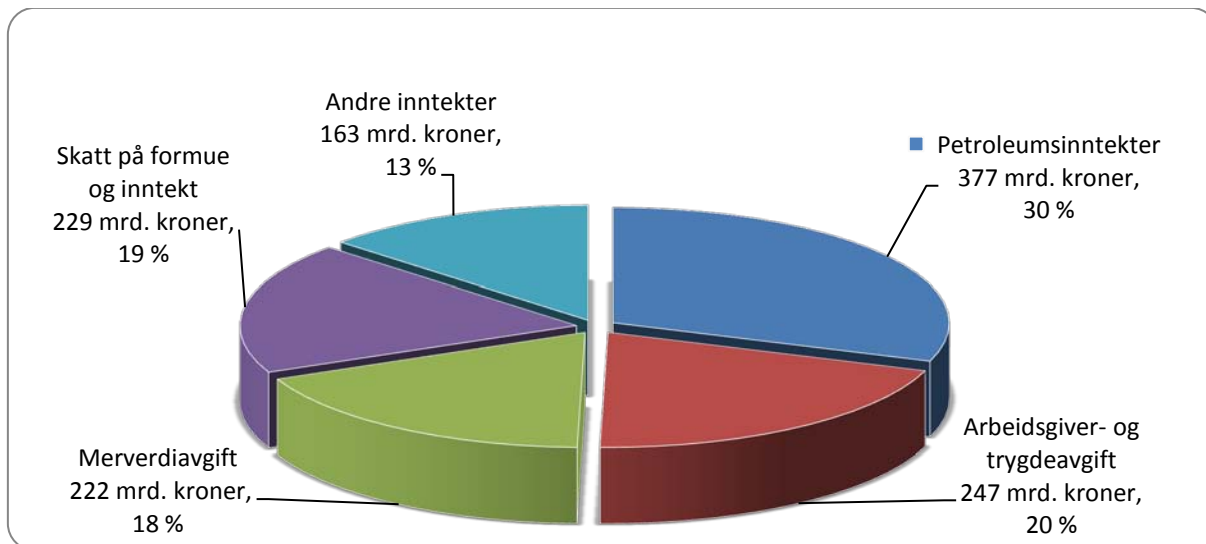
Nr.: 38/2011
Dato: 06.10.11
Pressetelefon: Finansdepartementets pressetelefon: 22 24 44 11

Statens inntekter og utgifter - en oversiktstabell

Statens samlede inntekter i 2012 er beregnet til 1 238 milliarder kroner og samlede utgifter til 1 006 milliarder kroner. Låntransaksjoner er ikke medregnet i tallene.

Statens nettoinntekter fra petroleumsvirksomheten er anslått til 377 milliarder kroner i 2012. Utenom netto petroleumsinntekter har statsbudsjettet et underskudd på 120 milliarder kroner, som tilsvarer det oljekorrigerede underskuddet. Dette underskuddet dekkes ved overføring fra Statens pensjonsfond - Utland.

Figur 1. Inntekter på statsbudsjettet

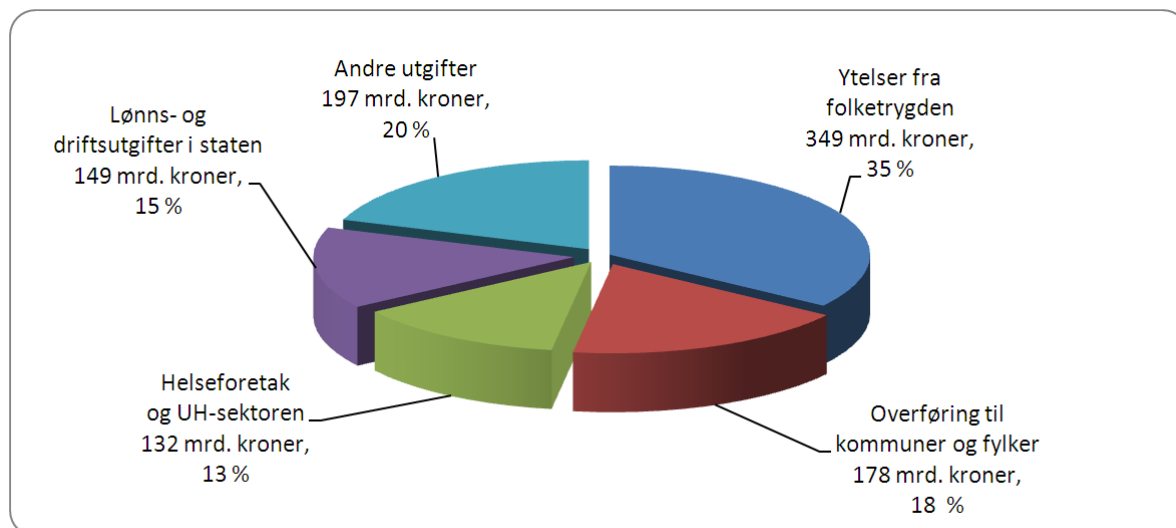

De største inntektene er petroleumsinntekter, arbeids- og trygdeavgift, merverdiavgift og skatt på formue og inntekt, som til sammen utgjør 87 prosent av statsbudsjettets inntekter i 2012, jf. figur 1. Andre store inntekter er særavgifter knyttet til blant annet bruk av kjøretøy, tobakk og alkohol, samt renteinntekter og aksjeutbytte.

Utgiftene på 1 006 milliarder kroner foreslås bevilget til drift, investeringer og overføringer, og gjelder en rekke ulike formål. I figur 2 vises de største utgiftskategoriene.

De største utgiftene er:

Figur 2. Utgifter på statsbudsjettet

- Ytelser fra folketrygden. Her inngår blant annet pensjoner, sykepenger, dagpenger, foreldrepenger og enkelte helsestønader.
- Overføring til kommuner og fylkeskommuner for å dekke utgifter til blant annet barnehage, skole, helse og omsorg for barn og eldre. Dette omfatter både rammeoverføringer og øremerkede tilskudd.
- Lønns- og driftsutgifter i staten. Store utgiftsområder innenfor denne kategorien er blant annet Forsvaret, direktorater mv., politiet, Arbeids- og velferdsetaten og samferdselssektoren.
- Tilskudd til helseforetakene og universitets- og høyskolesektoren. Tilskudd til helseforetakene utgjør om lag 80 prosent av utgiftene i denne kategorien.

Andre utgifter omfatter ulike overføringer blant annet barnetrygd, kontantstøtte, internasjonal bistand, næringsstøtte og stipend og rentestøtte gjennom Statens lånekasse for utdanning. Investeringer til ulike formål og renter på innenlandsk statsgjeld inngår også i kategorien andre utgifter i figur 2.

Tabellen nedenfor viser en noe mer detaljert oversikt over inntektene og utgiftene, utenom bevilgninger som gjelder petroleumsvirksomheten og lånetransaksjoner. En nærmere omtale av statens inntekter og utgifter finnes i Prop. 1 S (2011-20112) Statsbudsjettet.

Tabell: Statsbudsjettets inntekter og utgifter i 2012, utenom lånetransaksjoner og petroleumsvirksomheten (milliarder kroner)

Statsbudsjettets inntekter og utgifter i 2011, utenom lånetransaksjoner og petroleumsvirksomheten. Milliarder kroner	
Statsbudsjettets inntekter (utenom petroleum)	860,8
Sum skatter og avgifter fra Fastlands-Norge	800,5
Skatt på formue og inntekt	228,9
Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift	246,7
Merverdiavgift	222,3
Avgift på bil, bensin mv.	50,8
Avgifter på tobakk og alkohol	20,7
Elektrisitetsavgift	7,9
Tollinntekter	2,4
Andre avgifter	20,9
Inntekter av statens forretningsdrift	1,9
Renter og aksjeutbytte	33,9
Andre inntekter	24,6
Statsbudsjettets utgifter (utenom petroleum)	981,1
Folketrygden, alderspensjon	146,0
Folketrygden, sykepenger	37,5
Folketrygdens øvrige sosiale formål	113,2
Folketrygdens helsedel	23,8
Folketrygden, stønad ved fødsel og adopsjon	16,5
Folketrygden, arbeidsliv	13,8
Regionale helseforetak	106,2
Rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner	138,2
Forsvaret	40,6
Universitets- og høyskolesektoren	26,1
Vei og jernbane	28,8
Internasjonal bistand	27,8
Direktorater mv.	17,3
Barnetrygd	15,0
Jordbruksavtalen	13,7
Kompensasjon for merverdiavgift	17,0
Tilskudd til Statens pensjonskasse mv.	9,6
Politi og påtalemyndighet	12,9
Kulturformål	6,5
Arbeidsmarkedstiltak	7,5
Renter på statsgjeld	14,9
Andre utgifter	148,2
Oljekorrigert overskudd	-120,2

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 39/2011
Dato: 06.10.11
Kontakt: Nina Bjerkedal (tlf 22244552) og Thorbjørn Gjølstad (tlf 22244426)
Finansdepartementets pressetelefon: 22 24 44 11

Regjeringens forslag til skatte- og avgiftsopplegg for 2012

I tråd med skatteløftet holder Regjeringen skatter og avgifter om lag uendret i 2012. Regjeringen foreslår endringer som gir mer rettferdig fordeling, bidrar til forenkling, styrker miljøprofilen, øker likebehandling og tetter skattehull.

Ved å bringe samlede skatter og avgifter tilbake til 2004-nivå skapte Regjeringen rom for å styrke velferdsordningene og fellesgodene. Denne politikken videreføres ved å holde samlede skatter og avgifter om lag uendret i 2012.

Følge opp evalueringen av skattereformen 2006

Evalueringen av skattereformen 2006 viser at reformen var vellykket, se Meld. St. nr. 11 (2010-2011). Skattesystemet fungerer i hovedsak godt.

Evaluering meldingen peker samtidig på mulige forbedringer av skattesystemet. Det følges nå opp med forslag som vil bidra til forenkling, økt likebehandling og tetter av skattehull:

- Tap på fordring mellom nærstående selskaper avskjæres etter nærmere vilkår.
- Regelen om korreksjonsinntekt fjernes.
- Treprosentregelen i fritaksmetoden begrenses til å gjelde kun utbytte, ikke gevinster. I tillegg justeres treprosentregelens anvendelsesområde.
- Lønnsfradraget for enkeltpersonforetak med ansatte fjernes.

Se pressemelding 40/2011.

Skatt på arbeid og aksjeinntekt

Satsstrukturen i lønnsbeskatningen og skattesatsen på aksjeinntekter opprettholdes. Med fortsatt små forskjeller i høyeste marginalsatt på aksjeinntekt og arbeidsinntekt

unggås alvorlige problemer med skattetilpasning i form av at arbeidsinntekt framstilles som aksjeinntekt, slik tilfellet var før reformen.

Den reelle progresjonen i lønnsbeskatningen opprettholdes ved å øke personfradraget, maksimale minstefradrag i lønn og pensjon samt innslagspunktene i toppskatten i takt med forventet lønnsvekst (4 prosent). Samtidig prioriterer Regjeringen skattelettelse til dem med lave lønnsinntekter ved å øke satsen i minstefradraget fra 36 til 38 prosent. Det kan stimulere deltidsarbeidende til å øke sine stillingsandeler.

Særfradraget for store sykdomsutgifter

Særfradraget for store sykdomsutgifter foreslås faset ut over 3 år. Fradraget henger dårlig sammen med helsefaglige vurderinger og prioriteringer, utelukker svake grupper som ikke betaler skatt og påfører Skatteetaten uforholdsmessig mye arbeid. Regjeringen mener det er bedre å benytte de økte skatteinntektene til å styrke eksisterende støtteordninger på helseområdet enn å videreføre særfradraget.

Se pressemelding 44/ 2011.

Formuesskatt

Regjeringen opprettholder nivået på og innretningen av formuesskatten. Bunnfradraget i formuesskatten økes fra 700 000 til 750 000 kroner for å ta hensyn til veksten i formue. Ektepar får dobbelt bunnfradrag, dvs. 1,5 millioner kroner. Ligningsverdiene av fast eiendom i utlandet og fritidseiendom økes med 10 prosent. For slik eiendom er det fortsatt nødvendig å justere ligningsverdiene opp særskilt for å ta hensyn til verdiutviklingen. Andelen av skattyterne som betaler formuesskatt, vil holdes om lag uendret på 17 prosent, som er en nedgang fra 33 prosent i 2005.

Eiendomsskatt

Regjeringen foreslår å gi kommunene et nytt utskrivningsalternativ der det gis anledning til å skattlegge all eiendom i kommunene unntatt næringseiendom. Det betyr at de kan skattlegge bolig- og fritidseiendom samtidig som det lokale næringslivet skjermes. Det foreslås også justeringer i eiendomsskatten på kraftverk som sikrer vertskommunene en større andel av inntektene i kraftsektoren sammenlignet med dagens system.

Øke avskrivningssatsen for bygg og anlegg med kort levetid

I RNB 2011 varslet Regjeringen at Finansdepartementet ville vurdere avskrivningssatsene for visse produksjonsanlegg i industrien og komme tilbake til saken i budsjettet for 2012. Regjeringen imøtekommer nå behovet for å klargjøre disse reglene, og foreslår at driftsmidler i saldogruppen for bygg og anlegg skal kunne avskrives med en forhøyet sats på 10 prosent dersom brukstiden ikke må anses å overstige 20 år. Videre presiseres det i skatteloven at hjelpe- og tilleggsinstallasjoner i industrianlegg mv. skal avskrives i bygg- og anleggsgruppen. Bakgrunnen er to rettsaker i senere tid hvor spørsmålet har vært om slike driftsmidler, som antas å ha en levetid på om lag 20 år, skal avskrives i saldogruppen for maskiner der satsen er 20 prosent, eller i saldogruppen for anlegg der satsen er 4 prosent.

Forslaget vil gjøre avskrivningssatsene mer i tråd med prinsippet om at skattemessige avskrivningsregler skal gjenspeile driftsmidlenes faktiske verdifall, samtidig som en unngår å komplisere skattesystemet unødige.

Endringer for jordbruk, skogbruk og reindrift

- I tråd med det som ble varslet i forbindelse med jordbruksforhandlingene, økes trygdeavgiften for jord- og skogbruk fra 7,8 til 11 prosent og jordbruksfradraget med om lag 17 prosent. Trygdeavgiften på næringsinntekt fra reindrift og reindriftsfradraget foreslås økt tilsvarende.
- Inntekter fra utleie av og tjenesteyting med maskiner mv. skal kunne inngå i grunnlaget for jordbruksfradraget så lenge maskinene mv. brukes minst 60 prosent i egen jordbruksvirksomhet, mot 80 prosent tidligere.
- Avskrivningssatsen for husdyrbygg i landbruket foreslås økt fra 4 til 6 prosent.
- Skattereglene for investeringer i landbruket med støtte til bygdeutvikling (BU-støtte) endres innenfor det distriktpolitiske virkeområdet slik at investeringer i faste anlegg og tilhørende produksjonsutstyr ikke skal anses som skattepliktig inntekt for mottakeren.

Avgifter

Regjeringen foreslår at merverdiavgiftssatsen på matvarer økes fra 14 til 15 prosent. Det foreslås også å avvikle matproduksjonsavgiftene. Dette kan redusere deler av prisøkningen som følge av økt merverdiavgift på matvarer. Se pressemelding 43/2011 om at endringene ikke forventes å gi økte matvarepriser.

Miljøprofilen i engangsavgiften på kjøretøy styrkes ytterligere, se pressemelding 41/2011.

Sektoravgifter og overprisede gebyrer reduseres samlet sett med om lag 730 millioner kroner. Ved innførsel av varer må importørene betale et fast gebyr per tollkredittdeklarasjon. Gebyret er vesentlig høyere enn kostnadene ved å administrere ordningen. I 2012 foreslås denne overprisingen redusert med 100 millioner kroner. Den foreslås også noen endringer av sektoravgifter under Finansdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet.

Andre endringer

- Det maksimale fradraget for fagforeningskontingent økes fra 3 660 til 3 750 kroner.
- Fradraget for reiser mellom hjem og arbeid økes for dem som har de lengste arbeidsreisene ved at grensen for overgang mellom satsene på 1,50 kroner og 0,70 kroner økes fra 35 000 til 50 000 km per år).
- For å unngå at gifte uførepensjonister mv. må betale skatt på minstepensjon økes den skattefrie nettoinntekten til 107 600 kroner i 2011 og 112 200 kroner i 2012.
- Oslo har i mange år hatt en særskilt lempelig praktisering av skattebegrensningsregelen for enslige forsørgere som mottar overgangsstønad. For å bringe ligningspraksis i overensstemmelse med gjeldende lovregel og sikre likebehandling mellom kommuner, avvikles denne praksisen gradvis fra 2012.

- Utleie av del av egen tomannsbolig likebehandles skattemessig med andre boliger. Det vil si at bare inntil halvparten av hele tomannsboligen vil kunne leies ut skattefritt.
- Innslagspunktene i arveavgiften opprettholdes nominelt i likhet med en del andre beløpsgrenser.
- Det gjennomføres enkelte endringer i skattereglene for Svalbard for å motvirke skatteomgåelser og sikre at reglene er godt tilpasset internasjonale rammebetingelser.
- Fra 1. januar 2012 blir system for handel med klimagasskvoter for luftfarten innført. Forslaget innebærer at også utenriks luftfart blir omfattet av CO₂-priser. I den forbindelse legger Regjeringen opp til at CO₂-prisen innenriks luftfart blir holdt uendret. CO₂-avgiften på innenriks luftfart blir redusert tilsvarende den forventede kvoteprisen i 2012.
- Avgiftene på klimagassene HFK og PFK utvides og økes til nivå med CO₂-avgiften på mineralolje (lett olje og diesel).
- Skattefritaket for AS Vinmonopolet oppheves samtidig som vinmonopolavgiften avvikles.

Det vises til nærmere omtale i Prop. 1 LS (2011-2012) Skatter, avgifter og toll 2012.

Anslåtte provenyvirksomheter av skatte- og avgiftsopplegget for 2012. Negative tall betyr lettelser. Anslagene er regnet i forhold til et referansesystem for 2012. Mill. kroner

	Påløpt	Bokført
Inntektsskattegrunnlaget for personer	-113	-150
Øke satsen i minstefradraget i lønnsinntekt fra 36 til 38 pst.	-262	-210
Fase ut særfradraget for store sykdomsutgifter ¹	0	0
Oppheve særregelen for skattlegging av inntekter fra utleie av tomannsboliger	10	8
Øke skattefrie nettoinntekt i skattebegrensningsregelen for gifte uføre mv. til 107 600 kroner i 2011 og 112 200 kroner i 2012	-7	-29
Legge om ligningspraksisen knyttet til skattebegrensning for enslige forsørgere i Oslo.....	10	8
Øke grensen for lav kilometersats i reisefradraget fra 35 000 km til 50 000 km	-37	-30
Øke maksimalt fradrag for innbetalt fagforeningskontingent mv. til 3 750 kroner.....	-8	-6
Videreføre beløpsgrenser nominelt, samspillsvirkninger og avrundning.....	181	109
Formuesskatten	4	-11
Øke bunnfradraget til 750 000 kroner	-48	-38
Øke ligningsverdiene av fast eiendom i utlandet og fritidseiendom med 10 pst.....	52	42
Sette kapitaliseringsrenten i kraftverksbeskatningen til 4,5 pst. for eiendomsskatteåret 2013.....	0	-15
Næringsbeskatningen	-381	118
Gjennomføre tiltak i forbindelse med jordbruksavtalen ²	9	9
Øke trygdeavgiften på næringsinntekt fra reindrift fra 7,8 til 11 pst. og øke reindriffradraget tilsvarende som jordbruksfradraget	2	2
Fjerne lønnsfradraget for enkeltpersonforetak med ansatte.....	222	222
Fjerne regelen om korreksjonsinntekt ³	-300	0
Avskjære fradrag for tap på fordring mellom nærstående selskaper	225	75
Begrense treprosentregelen under fritaksmetoden.....	-250	0
Øke avskrivningssatsen for visse produksjonsinnretninger og andre anlegg med	-80	0

brukstid inntil 20 år fra 4 til 10 pst.		
Øke avskrivningssatsen for bygg med levetid under 20 år fra 8 til 10 pst.	-27	-8
Øke avskrivningssatsen for husdyrbygg i landbruket fra 4 til 6 pst.	-150	-150
Øke maksimalgrensen for utleie og tjenesteyting med maskiner mv. i ordningen med jordbruksfradrag fra 20 til 40 pst.	-20	-20
Øke avskrivningsgrunnlaget for landbruksinvesteringer med BU-støtte i det distriktpolitiske virkeområdet	-12	-12
Miljø-, energi- og bilavgifter	-252	-243
Redusere CO ₂ -avgift på innenriks luftfart ⁴	-80	-70
Øke HFK/PFK-avgiften	13	12
Redusere omregistreringsavgiften	-185	-185
Endre engangsavgiften ⁵	0	0
Andre skatte- og avgiftsendringer	1 300	1 085
Øke merverdiavgiften på næringsmidler fra 14 til 15 pst.	1 300	1 085
Oppheve vinmonopolavgiften og skattefritaket for AS Vinmonopolet ⁶	0	0
Sektoravgifter og overprisede gebyrer	-727	-602
Fjerne matproduksjonsavgiftene.....	-627	-510
Redusere gebyret for tollkredittdokumenter	-100	-92
Øke sektoravgiften til Finanstilsynet.....	18	18
Redusere kystavgiften	-33	-33
Innføre losplikt og losavgift på Svalbard	15	15
Samlede nye skatte- og avgiftsendringer i 2012	-169	197

¹ Særfradraget for store sykdomsutgifter fases ut over tre år. Innstramningen motsvares av økt støtte til eksisterende ordninger på helseområdet på budsjettets utgiftsside. Netto provenyvirkning settes derfor til null.

² Tiltakene omfatter økt jordbruksfradrag (-111 mill. kroner), økning av trygdeavgiften på næringsinntekt fra jordbruk og skogbruk fra 7,8 pst. til 11 pst. (206 mill. kroner) og omdisponering av bidraget over jordbruksavtalen som til nå skulle dekke differansen mellom 7,8 pst. og 11 pst. trygdeavgift, til inntektsgivende tiltak (-86 mill. kroner etter skatt). Provenyene påløper og bokføres i 2012.

³ Forslaget innebærer at påløpt proveny økes med 100 mill. kroner hvert av årene 2013, 2014 og 2015 som følge av at også fradraget for korreksjonsinntekt faller bort når regelen om korreksjonsinntekt fjernes. Netto påløpt provenyvirkning av forslaget er dermed null for perioden 2012-2015.

⁴ Medregnet inntekter ved salg av klimagasskvoter til luftfart.

⁵ Økningen av vrakpanten og vrakpantavgiften er regnet netto, dvs. ingen endring av proveny.

⁶ Forslaget innebærer en provenyøkning på 5 mill. kroner som påløper i 2013 og bokføres i 2014. Samtidig reduseres statens utbytte fra AS Vinmonopolet med 2,5 mill. kroner gitt dagens regler for fordeling av utbytte.

Kilde: Finansdepartementet.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 40/2011
Dato: 06.10.11
Kontakt: Finansdepartementets pressetelefon: 22 24 44 11

Et godt skatte- og avgiftsopplegg for næringslivet

Regjeringens skatte- og avgiftsendringer slår positivt ut for næringslivet med samlede lettelser på 1,1 milliarder kroner påløpt i 2012. Vårens evaluering av skatterefomen følges opp og bidrar til forenkling, økt likebehandling og tetting av skattehull. Samtidig vil næringslivets rammebetingelser bedres av en del andre endringer i skatte- og avgiftsreglene.

Evalueringen av skattereformen 2006 i Meld. St. 11 (2010-2011) følges opp med forslag i årets budsjett om å oppheve reglene om korreksjonsinntekt, avskjære fradragsrett for tap på fordring mellom nærstående selskaper og begrensninger i treprosentregelen i fritaksmetoden.

Oppheving av reglene om korreksjonsinntekt

Reglene om korreksjonsinntekt foreslås opphevet. Reglene skal sikre at inntekt som et aksjeselskap deler ut som utbytte, er skattlagt på selskapets hånd.

Korreksjonsinntekten reverseres når overskuddet kommer til beskatning etter ordinære regler, og reglene påvirker derfor i hovedsak bare tidspunktet for skattlegging.

Reglene er svært kompliserte og legger store byrder på selskapene og ligningsmyndighetene. En oppheving av reglene om korreksjonsinntekt vil derfor innebære en betydelig forenkling. Det foreslås at korreksjonsinntekt som er beregnet til og med inntektsåret 2011, skal reverseres i løpet av en overgangsperiode. I 2012 er den påløpte skattelettelsen 300 millioner kroner.

Avskjæring av fradragrett ved tap på fordring mellom nærstående selskaper

Forskjellen mellom beskatning av aksjeinntekter etter fritaksmetoden og de alminnelige skattereglene kan gi muligheter for tilpasninger. Selskaper kan foreta investeringer gjennom datterselskap som etableres med lite aksjekapital. Hoveddelen av innskuddet i datterselskapet gjøres i form av lån fra morselskapet. Går virksomheten i datterselskapet dårlig, kan morselskapet på visse vilkår få fradrag for store deler av investeringen som tap på fordring. Går virksomheten godt, kan inntekten tas ut som skattefri aksjeinntekt (gevinst eller utbytte).

Disse tilpasningene skaper en faktisk asymmetri som er uheldig. Tap kommer til fradrag, mens eventuell gevinst blir skattefri. For å motvirke dette foreslås det å avskjære retten til fradrag for tap på fordring mellom nærstående selskaper.

Departementet vil regulere den nærmere avgrensningen av nærstående selskap og hvilke fordringer som skal omfattes av avskjæringsregelen i skatteforskriften. Departementet vil sende forslag til forskriftsbestemmelser på høring.

For å unngå uheldige tilpasninger før avskjæringsregelen innføres foreslås det at den får virkning fra og med 6. oktober 2011. endringen vil øke statens inntekter med 225 millioner kroner i 2012.

Endringer i treprosentregelen i fritaksmetoden

I henhold til fritaksmetoden er aksjeutbytter og -gevinster innenfor selskapssektoren skattefrie. Imidlertid skal tre prosent av de skattefrie inntektene likevel inntektsføres. Treprosentregelen er en sjablong som skal korrigere for at selskapene har fradragrett for kostnader knyttet til de skattefrie inntektene.

Treprosentregelen kompliserer skattesystemet, er lite treffsikker i enkelttilfeller og kan forhindre fornuftige omorgansieringer. Disse problematiske sidene ved regelen er i hovedsak knyttet til gevinstsituasjoner. Regjeringen foreslår derfor å begrense regelen til bare å gjelde utbytte. At gevinster på denne måten holdes utenfor treprosentregelen, innebærer blant annet at man slipper å foreta gevinst- og tapsberegning ved realisasjon av aksjer mv.

I tillegg foreslås det å justere anvendelsesområdet for treprosentregelen på følgende punkter:

- Skattefrie utdelinger på andeler i deltakerlignede selskaper blir omfattet.
- Selskaper hjemmehørende i utlandet som driver skattepliktig virksomhet i Norge og har skattefrie aksjeinntekter knyttet til denne virksomheten, blir omfattet.
- Treprosentregelen skal ikke gjelde i konsernforhold. Dette skyldes at treprosentregelen har redusert betydning i konsernforhold ettersom selskapene kan velge å overføre midler som skattefritt konsernbidrag i stedet for som utbytte, og derved unngå treprosentregelen. Unntaket i konsernforhold vil gjelde tilsvarende for utbytte til eller fra selskaper hjemmehørende i EØS, der dette er aktuelt.

Påløpt skattelettelse ved disse begrensningene i treprosent regelen er anslått til 250 millioner kroner.

Fjerning av lønnsfradraget for enkeltpersonforetak

Lønnsfradraget innebærer at det ved beregning av eiers personinntekt fra næring gis et ekstra fradrag på 15 prosent av de samlede lønnskostnadene inklusive arbeidsgiveravgift. Dette ekstra fradraget for enkeltpersonforetak gis i tillegg til det alminnelige fradraget for lønnskostnader som alle virksomheter har. Lønnsfradraget er en etterlevning fra delingsmodellen, gjelder en liten gruppe næringsdrivende med relativt høye inntekter og gir enkeltpersonforetak med ansatte en fordel sammenlignet med tilsvarende virksomhet organisert som aksjeselskap. Regjeringen foreslår derfor å fjerne lønnsfradraget. Forslaget fjerner muligheten for dobbelt fradrag for en del av lønnskostnadene og tar bort en resterende forskjellsbehandling mellom virksomhetsformer. Innstrammingen anslås til 222 millioner kroner påløpt i 2012.

Lettelser for landbruket

Regjeringen foreslår skattelettelser for landbruket på til sammen om lag 170 millioner kroner. Det foreslås å innføre en forhøyet avskrivningssats på 6 pst. for husdyrbygg i landbruket. Videre endres skattereglene for investeringer i landbruket med støtte til bygdeutvikling (BU-støtte) innenfor det distriktpolitiske virkeområdet slik at investeringer i faste anlegg og tilhørende produksjonsutstyr ikke skal anses som skattepliktig inntekt for mottakeren. I tråd med det som ble varslet i forbindelse med jordbruksforhandlingene, økes trygdeavgiften for jord- og skogbruk fra 7,8 til 11 prosent og jordbruksfradraget med om lag 17 prosent. Trygdeavgiften på næringsinntekt fra reindrift og reindriftsfradraget foreslås økt tilsvarende. Det foreslås også at inntekter fra utleie av og tjenesteyting med maskiner mv. skal kunne inngå i grunnlaget for jordbruksfradraget så lenge maskinene mv. brukes minst 60 prosent i egen jordbruksvirksomhet, mot 80 prosent tidligere.

Økt avskrivningssats for bygg og anlegg med kort levetid

I RNB 2011 varslet Regjeringen at Finansdepartementet ville vurdere avskrivningssatsene for visse produksjonsanlegg i industrien og komme tilbake til saken i budsjettet for 2012. Regjeringen imøtekommer nå behovet for klargjøring av disse reglene, og foreslår at driftsmidler i saldogruppen for bygg og anlegg skal kunne avskrives med en forhøyet sats på 10 pst. dersom brukstiden ikke må anses å overstige 20 år. Videre presiseres det i skatteloven at hjelpe- og tilleggsinstallasjoner i industrianlegg mv. skal avskrives i bygg- og anleggsgruppen. Bakgrunnen er to rettsaker i senere tid hvor spørsmålet har vært om slike driftsmidler, som antas å ha en levetid på om lag 20 år, skal avskrives i saldogruppen for maskiner der satsen er 20 pst., eller i saldogruppen for anlegg der satsen er 4 pst. Endringen vil gi skattelette på 107 millioner kroner påløpt i 2012.

Forslaget vil gjøre avskrivningssatsene mer i tråd med prinsippet om at skattemessige avskrivningsregler skal gjenspeile driftsmidlenes faktiske verdifall, samtidig som en unngår å komplisere skattesystemet unødige.

Avvikling av avgiftene i matforvaltningen

Regjeringen foreslår å avvikle avgiftene i matforvaltningen. Avgiftene bidrar til å finansiere Mattilsynets tilsyns- og kontrolloppgaver. Forslaget innebærer at finansieringen gjennom egne avgifter erstattes av finansiering over det ordinære statsbudsjettet. Forslaget om avviklingen av disse avgiftene reduserer både kostnader og administrative byrder for norsk næringsmiddelindustri. Forslaget gir næringsmiddelindustrien en kostnadsreduksjon på 630 millioner kroner påløpt i 2012.

Redusert gebyr for tollkreditt

Mot et gebyr kan næringsdrivende som innfører varer i eget navn få kreditt for toll og merverdiavgift ved innførsel av varer. Gebyret er vesentlig høyere enn Toll- og avgiftsetatens kostnader ved å administrere ordningen. For å redusere denne overprisingen foreslår Regjeringen å redusere gebyrinntektene med 100 millioner kroner i 2012. Omleggingen medfører reduserte kostnader for bedrifter som importerer varer i eget navn.

Eiendomsskatt

Regjeringen foreslår å gi kommunene et nytt utskrivningsalternativ der det gis anledning til å skattlegge all eiendom i kommunene unntatt næringseiendom. Det betyr at de kan skattlegge bolig- og fritidseiendom i hele kommunen samtidig som det lokale næringslivet skjermes.

Omregistreringsavgiften reduseres

Regjeringen foreslår at omregistreringsavgiften for typiske næringskjøretøy reduseres med 20 prosent i gjennomsnitt. Det foreslås at avgiftssatsene for tilhengere reduseres med 44 prosent reelt, mens avgiftssatsene for lastebiler, varebiler reduseres med 17 prosent reelt.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 41/2011

Dato: 06.10.11

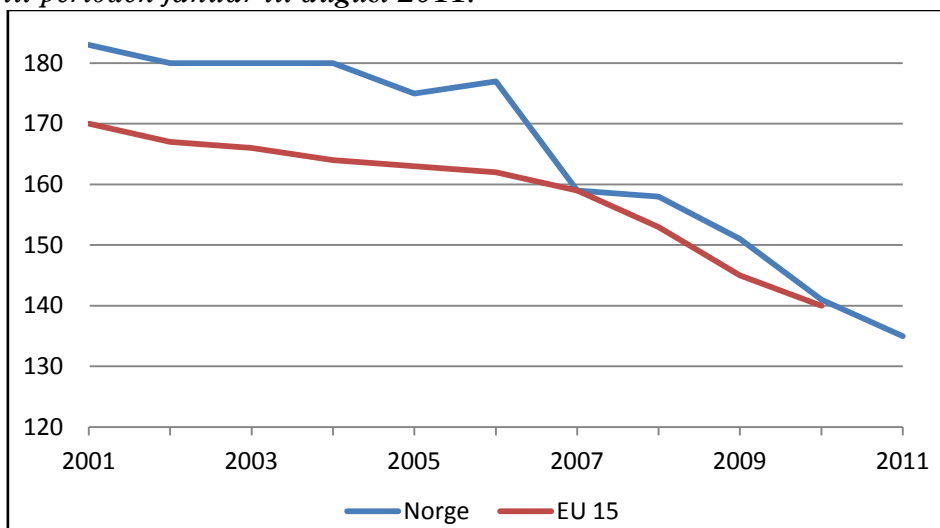
Kontakt: Finansdepartementets pressetelefon: 22 24 44 11

Regjeringen styrker miljøprofilen for bilavgiftene

I budsjettforslaget for 2012 fortsetter omleggingen av bilavgifter i miljøvennlig retning. Regjeringen foreslår både å innføre en egen NO_x-komponent i engangsavgiften og å legge større vekt på CO₂-utslipp. Biler med svært lave CO₂-utslipp får dermed enda lavere avgift. Samtidig reduseres effektkomponenten, slik at engangsavgiften samlet ikke øker. For å bidra til større forutsigbarhet varsler Regjeringen nå omlegging til en generell veibruksavgift på drivstoff innen 2020.

Endringene av engangsavgiften etter 2006 er en av faktorene som har bidratt til vesentlig lavere CO₂-utslipp fra nye personbiler. Gjennomsnittlig CO₂-utslipp fra nye personbiler er redusert betydelig de siste årene (se figur). Reduksjonen er på 24 prosent siden 2006.

Gjennomsnittlig CO₂-utslipp fra nye personbiler i Norge og de 15 eldste EU-landene. 2001 til perioden januar til august 2011.

I 2012-budsjettet foreslår Regjeringen å redusere alle innslagspunktene i CO₂-

komponenten med 5 g/km, unntatt det laveste trinnet som holdes på 50 g/km. I tillegg foreslår Regjeringen å øke fradragene for biler med utslipp under 110 g/km med 120 og 100 kroner per g/km utover prisjustering. Biler med svært lave CO₂-utslipp vil komme godt ut av endringene, spesielt gjelder dette de fleste ladbare hybridbiler som er ventet å komme på markedet i 2012. Regjeringen foreslår også å øke vekten av CO₂-utslipp for varebiler fra 22 til 25 prosent. Dette fører til at den gjennomsnittlige engangsavgiften på varebiler øker noe.

Lokal luftforurensing er et problem i større byer og tettsteder. Utslipp av partikler og NO_x fra biltrafikken, spesielt fra dieslbiler, er en av årsakene. Nyere undersøkelser tyder på at helseskadene av lokal luftforurensing fra kjøretøy er større enn tidligere antatt. Regjeringen foreslår derfor at det innføres en NO_x-komponent i engangsavgiften. For personbiler vil denne tilsvare beregnede miljø- og helsekostnader ved NO_x-utslipp.

Regjeringen foreslår at økt avgift på CO₂- og NO_x-utslipp blir motsvart av lavere avgift på kjøretøyenes effekt. Reduksjonen av effektkomponenten vil redusere den økonomiske motivasjonen til å gjennomføre ulovlige effektøkninger av kjøretøy, såkalt trimming. Det foreslås å redusere satsene for de laveste trinnene med 33 prosent reelt. Satsen for det høyeste trinnet reduseres med 20 prosent reelt. Samlet sett vil endringene innebære at nivået på engangsavgiften holdes om lag uendret på kort sikt.

For å bidra til mer forutsigbarhet varsler Regjeringen omlegging til en generell veibruksavgift innen utgangen av tiåret. Innen 2020 skal alle drivstoff ilegges veibruksavgifter etter energiinnholdet i drivstoffet. Veibruksavgiften skal dekke eksterne kostnader og ivareta hensynet til statens inntekter. I 2015 skal unntakene fra veibruksavgiften evalueres. Evalueringen skal legge vekt på statens inntekter, klima- og miljøhensyn og næringslivet i distriktene. Regjeringen har ikke planer om å gjøre endringer i veibruksavgiftene for alternative drivstoff før evalueringen i 2015.

Regjeringen har heller ikke nå konkrete planer om å endre rammebetingelsene for elbiler. Helheten i rammebetingelsene for elbiler må imidlertid vurderes i årene framover på bakgrunn av utviklingen i salget av slike kjøretøy.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 42/2011
Dato: 06.10.11
Kontakt: Finansdepartementets pressetelefon: 22 24 44 11

Omregistreringsavgiften reduseres

Regjeringen foreslår en vesentlig reduksjon i omregistreringsavgiften for typiske næringskjøretøy (tilhengere, varebiler og lastebiler), samt en mindre reduksjon for andre kjøretøy. Samlet er dette en avgiftslettelse på om lag 185 millioner kroner i 2012.

Omregistreringsavgiften har flere uheldige virkninger. Satsene i omregistreringsavgiften er høye, spesielt for typiske næringskjøretøy. De høye avgiftssatsene bidrar blant annet til at brukte lastebiler blir omsatt utenfor Norge. Avgiften gir også importerte bruktbiler en konkurransefordel sammenlignet med tilsvarende bruktbil som omregistreres innenlands.

Regjeringen foreslår at avgiftssatsene for typiske næringskjøretøy reduseres med 20 prosent i gjennomsnitt, noe som vil redusere inntektene til staten med nesten 100 millioner kroner årlig. Det foreslås at avgiftssatsene for tilhengere reduseres med 44 prosent reelt, mens avgiftssatsene for lastebiler, varebiler reduseres med 17 prosent reelt.

I tillegg foreslås det en reell reduksjon på 5 prosent i de andre avgiftssatsene. Dette gjelder hovedsakelig personbiler, motorsykler og mopeder. Samlet sett anslås reduksjonene i omregistreringsavgiften redusere statens inntekter med om lag 185 millioner kroner bokført og påløpt i 2012.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 43/2011
Dato: 06.10.11
Kontakt: Finansdepartementets pressetelefon: 22 24 44 11

Liten betydning for matpriser

- Regjeringen foreslår å øke merverdiavgiftssatsen på næringsmidler fra 14 prosent til 15 prosent. Samtidig foreslås det å fjerne avgiftene i matforvaltningen. Samlet vil dette trolig få liten betydning for matprisene, sier finansminister Sigbjørn Johnsen.

Dersom hele endringen i merverdiavgiften veltes over i økte forbrukerpriser øker matprisene med 0,88 prosent. Det er imidlertid lite trolig at hele avgiftsøkningen veltes over på forbrukerne. Priseffekten forventes derfor å bli liten. Forslaget vil gi økte inntekter på 1,3 milliarder kroner årlig.

Innenfor skatte- og avgiftsopplegget for 2012 foreslår Regjeringen også å avvikle avgiftene i matforvaltningen i budsjettet for 2012. Avviklingen gir et årlig tap i statens inntekter på 630 millioner kroner. Avgiftene i matforvaltningen bidrar til å finansiere Mattilsynets tilsyns- og kontrolloppgaver. Regjeringens forslag innebærer at finansieringen gjennom egne avgifter avvikles og Mattilsynets tilsyns og kontrolloppgavene finansieres over det ordinære statsbudsjettet. Avviklingen av avgiftene vil redusere kostnadene for norsk næringsmiddelindustri, noe som kan bidra til å dempe en eventuell prisøkning som følge av økning i merverdiavgiften.

Samlet sett forventes det derfor at endringene i budsjettforslaget vil få liten betydning for matvareprisene.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 44/2011
Dato: 06.10.11
Pressetelefon: Finansdepartementets pressetelefon: 22 24 44 11

Særfradraget for store sykdomsutgifter fases ut

Regjeringen foreslår å fase ut særfradraget for store sykdomsutgifter over tre år fra 2012. De frigjorte midlene skal brukes til å styrke eksisterende stønadsordninger.

- Dagens offentlige helse- og omsorgstilbud kan ikke sammenlignes med tilbudet da særfradraget ble innført på 1930-tallet. Når vi bruker av fellesskapets midler, bør innsatsen følge helsepolitiske prioriteringer. Vi vil derfor øke innsatsen for å gjøre det offentlige helsetilbudet enda bedre, sier finansminister Sigbjørn Johnsen.

Skattytere som i inntektsåret har hatt utgifter på minst 9180 kroner på grunn av sykdom eller annen varig svakhet, kan etter nærmere regler få fradrag for sykdomsutgiftene i alminnelig inntekt (skatteverdien er 28 prosent). Både brukerorganisasjonene og skatte- og helsemyndighetene er enige om at dagens ordning fungerer dårlig. Fradraget henger i liten grad sammen med helsefaglige prioriteringer. Ordningen utelukker svake grupper med så lav inntekt at de ikke betaler skatt. Kriteriene for å få fradrag er dessuten vage og skjønsmessige. Både hos skattyterne og skattemyndighetene er det stor usikkerhet om hvilke utgifter man kan få fradrag for, og hvordan utgiftene skal dokumenteres. Skatteetaten bruker uforholdsmessig store ressurser på ordningen.

Regjeringen foreslår derfor at særfradraget for store sykdomsutgifter avvikles og fases ut over en periode på tre år. Midlene som frigjøres ved avvikling av ordningen, skal brukes til å styrke eksisterende stønadsordninger. For 2012 foreslås det å øke folketrygdens refusjonstakster til tannbehandling med 137 millioner kroner. Samtidig styrkes Husbankens tilskuddsordning til etablering og tilpasning av bolig med 23 millioner kroner og folketrygdens bilstønadsordning for gruppe 2-biler for barn og unge med 13,5 millioner kroner. I tillegg foreslås det at 2,5 millioner kroner av de frigjorte

midlene går til Diabetesforbundets arbeid med motivasjonsgrupper og å oppdage diabetes tidlig.

Midler som frigjøres fra ordningen etter 2012, disponeres i forbindelse med budsjettprosessene for 2013 og 2014. Bruken av tilgjengelige midler vurderes i dialog med brukerorganisasjoner. Samtidig skal berørte departementer i samarbeid med brukerorganisasjoner sette i gang et arbeid for å klarlegge hvilke støtteordninger, særlig grunnstønadsordningen, som dekker formål som særfradragsordningen har gitt støtte til.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 45/2011
Dato: 06.10.11
Kontakt: Finansdepartementets pressetelefon: 22 24 44 11

Økt maksimumsgrense i eiendomsskatten for kraftverk

Regjeringen foreslår å øke maksimumsgrensen i eiendomsskatten for kraftverk i 2012 og 2013 samt å øke kapitaliseringsrenten i 2013. Samlet over de to årene gir forslaget økte eiendomsskatteinntekter til vertskommunene på anslagsvis 420 millioner kroner målt i forhold til en videreføring av dagens regler.

Kommunene kan velge å skrive ut eiendomsskatt på verk og bruk, herunder kraftproduksjonsanlegg. Maksimums- og minimumsreglene setter en øvre og nedre grense i eiendomsskattegrunnlaget for store kraftanlegg. Maksimumsregelen har stått nominelt uendret siden den ble innført.

Før påske sendte Finansdepartementet et notat om maksimums- og minimumsreglene på høring. Høringsrunden viste at det er stor avstand mellom de ulike høringsinstansenes syn.

I budsjettet for 2012 foreslår Regjeringen at maksimumsgrensen økes med 5 prosent i 2012 og ytterligere med 11 pst. i 2013. Det foreslås også at kapitaliseringsrenten settes til 4,5 prosent i 2011. Endringen i kapitaliseringsrenten vil ha virkning for eiendomsskatt i 2013 og formuesskatt i 2011. Minimumsgrensen holdes nominelt uendret.

Regjeringens forslag vil gi vertskommunene økte eiendomsskatteinntekter med om lag 100 millioner kroner i 2012 og om lag 320 millioner kroner i 2013. Samlet over de to årene vil vertskommunene få økte eiendomsskatteinntekter på anslagsvis 420 millioner kroner sammenlignet med en videreføring av dagens regler. Departementets beregninger indikerer at alle vertskommuner vil tjene på den samlede omleggingen sammenlignet med dagens regelverk.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 46/2011
Dato: 06.10.11
Kontakt: Finansdepartementets pressetelefon: 22 24 44 11

Utelukkelsesmekanisme i gavefradragsordningen

Regjeringen foreslår at det innføres en hjemmel i skatteloven § 6-50 for at Finansdepartementet kan utelukke organisasjoner fra gavefradragsordningen. - Det er ikke ønskelig at gavefradragsordningen tilgodeser organisasjoner som aktivt støtter eller medvirker til handlinger som kan være i strid med folkeretten, sier finansminister Sigbjørn Johnsen.

Etter skatteloven § 6-50 gis skattyter fradrag ved inntektsfastsettelsen for pengegaver til frivillige organisasjoner som oppfyller nærmere lovbestemte vilkår. Regjeringen foreslår derfor å innføre en hjemmel i skatteloven § 6-50 for at Finansdepartementet kan utelukke frivillige organisasjoner som aktivt støtter eller medvirker til handlinger i strid med folkeretten fra gavefradragsordningen.

Norge har forpliktelser i form av klare anmodninger eller forutsetninger som er kommet til uttrykk fra FNs sikkerhetsråd, som ledd i hovedansvaret for opprettholdelse av internasjonal fred og sikkerhet i henhold til FN-pakten. Kriteriene for utelukkelse kan knyttes opp mot bestemte krav som oppstilles i resolusjoner gitt av FNs sikkerhetsråd. Disse danner grunnlag for en objektiv vurdering av etterprøvbare forhold som kan føre til utelukkelse.

Utgitt av:
Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

<http://www.regjeringen.no/fin>
<http://www.statsbudsjettet.no>

Trykk:
Departementenes servicesenter - 10/11 - 896